

PM

Rubrik: Vävnadshantering vid vävnadsinrättning	
Enhet/förvaltning: Ortopedkliniken Blekingesjukhuset	Huvudområde/delområde: Medicinska PM/vävnadsinrättning
Ansvarig: Tomas Ericson, verksamhetschef	Utfärdare: Frida Edvardsson, sjuksköterska <i>FE</i> Sofie Reyman, sjuksköterska <i>SR</i>
Gemensamt med:	Version: 8.0
Godkänt datum: 2021-05-26	Nästa revidering: 2023-05-26

Vävnadshanteringen ska hålla hög kvalitet och utföras på ett för patienten säkert sätt vid både tillvaratagande, donation, användandet och förvaring av vävnad (lårbenshuvud).

KOPIA

Personalklädsel

Angående hygien och arbetskläder se bilaga 1.

- För samtlig personal gäller sedvanlig arbetskläder för operationspersonal, skobyte, hårskydd av modell hjälm med dok instoppat under bussarongen och munskydd.
- För personal som deltar i ingreppet gäller dessutom steril operationskläder och dubbla operationshandskar.

Hygienregler för operationssal

- Operationssalen ska vara utrustad med anläggning för ultraren luft.
- Arbetet på sal sker enligt bilaga 2.
- **Stängd sal** tillämpas alltid vid operationer med ledplastiker.
 - Trafik in och ut ur salen får inte förekomma. **Gäller all personal!**
 - All kommunikation mellan sal och förberedelse/avvecklingsrum sker via telefon eller i nödfall via fönster i dörren.
 - Inga avlösningar eller byte av personal på operationer. I undantagsfall för lunch.
- - För studenter och elever av olika kategorier gäller samma regler som för övrig personal.
- **Uppdukning av operationsinstrument**
 - Instrumentbord och operationslampor torkas med sprit och placeras i den innersta zonen enligt bilaga 2.
 - Uppdukning sker i den innersta zonen, borden täcks över och placeras i yttersta zonen för att bereda plats för patientens förberedelse på salen.
 - Arbetet på uppdukningsrum sker enligt bilaga 3.

- **Förberedelse av patient**

- Sker så långt det är möjligt i förberedelserummet.
- Sterildrapering av patient utförs i den innersta zonen.

Tillvaratagande av lårbenshuvud

- **Inför tillvaratagande**

I vävnadsinrättningens säkerhetsskåp hämtas ett patientunikt donationsunderlag; en plastficka innehållande:

- Hälsodeklaration.
- Samtycke till donation.
- Etiketter från ProSang.

KOPIA

I förberedelserummet mellan sal 4 och 5 finns en back för provtagning vid donation av caput. Ta in den till operationssalen. Ta därifrån en plastficka innehållande:

- Samlad remiss för Mikrobiologiska analyser, se bilaga 4.
- Tillvarataganderapport, se bilaga 5.
- Provrör till smittester.

Ta även 1 odlingsburk Port-A-Cul och 1 benburk.

Operations- eller anestesijuksköterska kontrollerar att "Hälsodeklarationen" och blanketten "Samtycke till donation" är ifyllda och påskrivna av donatorn och inskrivningssjuksköterskan.

Anestesijuksköterskan tar blodprover samt svalg-/nasofarynxodling för SARS-CoV-2, enligt samlad remiss för Mikrobiologiska analyser på operationssalen när opererande läkare har godkänt lårbenshuvudet. Remissen och provrören märks med etiketter från etikettarket från ProSang (se beskrivning på laminerat kort i provtagningsbacken). När detta är utfört signeras det på Tillvarataganderapporten.

- **Hantering av uttaget lårbenshuvud**

Opererande läkare spolar lårbenshuvudet med steril NaCl-lösning med pulslavage över en skål. Batch-nummer på den Natriumkloridlösning som används ska noteras på Tillvarataganderapporten. Operationssköterskan byter handskar och tar emot lårbenshuvudet för rensning av mjukdelar med oanvänt, sterilt instrument. Tid för detta ska lämnas av operatören.

2 benbitar (spongiöst ben) tas med oanvänt, sterilt instrument och skickas för vävnadsodling i samma Port-A-cul-burk, se bilaga 4. Port-A-Cul-burk samt provtagningsrör SARS-CoV-2 ställs i kylskåp inför transport till laboratoriet.

Lårbenshuvudet läggs omedelbart därefter i dubbla sterila burkar avsedda för benbank. Den yttre burken märks med donationsnummer från etikettarket från

ProSang (se beskrivning på laminerat kort i provtagningsbacken). Märkning sker på salen. Viktigt att locket på den yttre burken är helt åtskruvat, när locket låses är den plomberad. Notera storlek på Tillvarataganderapporten – litet, mellan, stort. Burken läggs i plastpåse som försluts med en knut. Ansvarig läkare signerar Tillvarataganderapporten. Ansvarig operationssköterska signerar att man kontrollerat att allt är ifyllt på Tillvarataganderapporten och att Port-A-Cul-burken samt benburken är uppmärkta. Tillvarataganderapporten, Samlad remiss för Mikrobiologiska analyser, Hälsodeklaration och Samtyckes-blankett samt överblivna etiketter från donationsunderlaget samlas i en plastficka med Tillvarataganderapporten främst. Plastfickan, uppmärkta provrör och odlingsburk samt uppmärkt benburk läggs i väska märkt "Vävnad" och lämnas i direkt anslutning till avslutad operation till Blodcentralen. Där ansvarar personalen på Blodcentralen för att caput läggs i Karantänfrys och registrering av tillvaratagande sker i ProSang.

KOPIA

Förvaring av donerade lårbenshuvud

Samtliga huvud förvaras i lågtemperaturfrys med temperatur minst minus 60° C. Vi har dock lokalt minus 80° C som gräns. Transplantat kan förvaras högst 5 år.

Karantänhuvud (väntar på provsvar)

Förvaras på Blodcentralen.

Godkända/frisläppta lårbenshuvud

Kriterier för godkännande av lårbenshuvud är att samtliga nedanstående punkter är utan anmärkning:

1. Hälsodeklaration.
2. Samtyckesblankett.
3. Smittester.
4. Odling på benvävnad.
5. Tillvaratagande.

Godkännande görs av biomedicinsk analytiker på Blodcentralen på delegation av verksamhetschefen på ortopedkliniken. Se "Blodcentralens arbetsbeskrivning för registrering av vävnad i ProSang".

Godkända caput med medföljande dokument depå förflyttas från Blodcentralen till Operationsavdelningen efter att Blodcentralen kontaktat ansvarig operationssköterska.

Aktuell lista på frisläppta caput sätts på frysen.

Kopia på Tillvarataganderapporten lämnas till sekreterare för inskanning i NCS cross-journalen. Tillvarataganderapporten (originalet) samt övriga tillhörande dokument sätts in i pärm "Caput för donation".

Icke godkända lårbenshuvud kasseras enligt rutin på Blodcentralen och Tillvarataganderapporten med medföljande dokument skickas till Operationsavdelningen och arkiveras i benbankens arkiv.

Hållbarheten på frisläppta caput kontrolleras var 3:e månad av ansvarig operationssköterska och signeras under flik 13 i "Kvalitetshandbok för vävnadsinrättning".

Transplantation av lårbenshuvud

▪ Användning av lårbenshuvud

- Operatören avgör vilken storlek på lårbenshuvud som ska användas och detta hämtas i frysen där caput ligger i försluten påse tillsammans med Användarrapporten, se bilaga 6.
- Kontrollera att förpackningen är oskadad, att utgångsdatum ej är passerat samt att donationsnummer på benburken överensstämmer med Användarrapporten.
- Tina transplantatet i god tid i natriumklorid.
- Rensa transplantatet från kvarvarande mjukdelar.
- Transplantatet males och tvättas av operatören i varm steril NaCl-lösning.
- Byt operationshandskar.
- 1 gram Vancomycin (per caput) löses i 10 ml NaCl och hålls över det malda transplantatet.
- Täck transplantatet med en steril duk tills det ska användas.

KOPIA

▪ Dokumentation av transplanterat lårbenshuvud

- Användarrapporten märks med mottagarens ID. Signera att kontroll av ID gjorts.
- Användarrapporten fylls i med datum och skrivs under av ansvarig läkare. Etikett från benburken klistras på Användarrapporten.
- Användarrapporten lämnas i vävnadsinrättningens postfack och förvaras sedan i säkerhetsskåpet tillsammans med övriga blanketter i pärm märkt "Insatta transplantat".
- Kopia på Användarrapporten lämnas till Blodcentralen för registrering i ProSang av operationssköterska ansvarig för vävnadsinrättningen.

Kassering av godkänt lårbenshuvud

Då ett lårbenshuvud tagits ur frysen för att användas men inte blir transplanterat kasseras detta. Orsak till detta dokumenteras på Användarrapporten och kopia på denna skickas per post till Blodcentralen för registrering i ProSang. Originalen arkiveras av ansvarig operationssköterska i benbankens arkiv.